

Fasen van Systeem-ontwikkeling

De theorie van 'fasen van systeem-ontwikkeling' biedt coaches, adviseurs en managers een soort landkaart om richting te geven aan het werken met medewerkers, teams en organisaties. Elke fase heeft een aantal voorspelbare patronen; patronen die teamontwikkeling bevorderen en patronen die teamontwikkeling in de weg staan.

Binnen SCT speelt de begeleider (adviseur, coach of manager) een belangrijke rol bij het verminderen van de belemmerende patronen in de groep. De begeleider start met het aanleren van Functioneel Subgroepen. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de fase van ontwikkeling en het bijbehorende communicatie-patroon dat het makkelijkste kan worden onderbroken.

In de 'Vluchtfase' moedigt de begeleider teamleden aan in het heden te blijven door speculaties over de toekomst en emoties uit het verleden te onderscheiden. Het doel is om een werkbare sfeer te creëren, waarin het 'Hier en Nu' kan worden onderzocht. Ook wordt het team gecoacht om vage en algemene taal te vervangen door concrete, specifieke communicatie, dit is een randvoorwaarde voor probleemoplossende samenwerking. "Vluchtgedrag" neemt af als de teamleden herkennen dat vooroordelen worden gevoed door onduidelijkheid en onzekerheid en dat het terugkeren naar de reële feiten de manier is om zorgen te verminderen, met name wanneer het team de juiste oplossing nog niet heeft gevonden.

Het verminderen van 'Vlucht-patronen' maakt de weg vrij voor de dynamiek van de 'Vechtfase', waarbij teamleden botsen over hun verschillen van inzicht. SCT ziet de 'Vechtfase' als een normale, noodzakelijke, volgende stap na de 'Vluchtfase'. De focus in de 'Vechtfase' is, om via Functioneel Subgroepen, te onderzoeken hoe alle informatie, gehoord en geïntegreerd kan worden in het team als lerend systeem. Zodat de verschillen van inzicht productief worden gemaakt in plaats van ze aan te vechten en uit te sluiten via de zondebok dynamiek.

www.systemscentered.com. Voor meer informatie: Gantt, S.P. & Agazarian, Y.M. (2007). Phases of system development in organizational work groups: The systems-centered approach for intervening in context. *Organizational & Social Dynamics*, 7(2), pp. 253-291. Vertaling Lotte Paans (2018)